

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

VŨ THỊ BÍCH HOÀN

HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ TÀI CHÍNH
Ở BỆNH VIỆN XÂY DỰNG VIỆT TRÌ

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2013

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

VŨ THỊ BÍCH HOÀN

**HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ TÀI CHÍNH
Ở BỆNH VIỆN XÂY DỰNG VIỆT TRÌ**

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS. MAI NGỌC CƯỜNG

THÁI NGUYÊN - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi; số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa hề được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi cũng xin cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc./.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2013

Tác giả luận văn

Vũ Thị Bích Hoàn

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành được luận văn, ngoài sự cố gắng của bản thân, tôi đã nhận được rất nhiều sự giúp đỡ của các thầy giáo, cô giáo; các đồng nghiệp; bạn bè và gia đình.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến giảng viên hướng dẫn khoa học GS.TS. Mai Ngọc Cường. Người thầy đã dành nhiều tâm huyết, tận tình hướng dẫn chỉ bảo tôi trong suốt quá trình nghiên cứu đề tài.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn đến các thầy, cô giáo Khoa Kinh tế, Phòng Quản lý đào tạo Sau đại học, trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh đã tạo mọi điều kiện giúp đỡ tôi thực hiện đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn tập thể lãnh đạo Bệnh viện Xây dựng Việt Trì đã tạo điều kiện thuận lợi, cung cấp cho tôi số liệu, kiến thức, kinh nghiệm thực tế để tôi thực hiện Luận văn này.

Trong suốt quá trình học tập và thực hiện đề tài, tôi đã nhận được nhiều sự giúp đỡ, động viên, khích lệ từ phía bạn bè và gia đình. Tôi xin chân thành cảm ơn và ghi nhận những tình cảm quý báu đó.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2013

Tác giả luận văn

Vũ Thị Bích Hoàn

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục chữ viết tắt	vi
Danh mục các bảng	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của vấn đề nghiên cứu	1
2. Tổng quan tình hình nghiên cứu	2
3. Mục tiêu nghiên cứu	2
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
5. Ý nghĩa thực tiễn của luận văn	3
6. Những đóng góp chủ yếu của luận văn.....	3
7. Kết cấu của luận văn.....	4
Chương 1: NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VÀ KINH NGHIỆM THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ TÀI CHÍNH BỆNH VIỆN TRONG ĐIỀU KIỆN KINH TẾ THỊ TRƯỜNG	5
1.1. Tài chính và quản lý tài chính bệnh viện trong nền kinh tế thị trường.....	5
1.1.1. Bệnh viện: lịch sử hình thành và bản chất.....	5
1.1.2. Quản lý tài chính bệnh viện: khái niệm, bản chất và nguyên tắc	11
1.2. Nhân tố ảnh hưởng và tầm quan trọng của quản lý tài chính bệnh viện trong điều kiện kinh tế thị trường.....	21
1.2.1. Nhân tố ảnh hưởng đến quản lý tài chính bệnh viện.....	21
1.2.2. Tầm quan trọng của quản lý tài chính bệnh viện.....	31
1.3. Kinh nghiệm quản lý tài chính ở các bệnh viện thành phố Hà Nội.....	33
1.3.1. Mô hình quản lý tài chính trong Bệnh viện công tại thành phố Hà Nội	33
1.3.2. Một số kinh nghiệm chung từ phát triển các mô hình quản lý tài chính trong Bệnh viện công tại thành phố Hà Nội	34

Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	38
2.1. Câu hỏi nghiên cứu của luận văn.....	38
2.2. Phương pháp nghiên cứu	38
2.2.1. Phương pháp chọn điểm nghiên cứu	38
2.2.2. Phương pháp thu thập số liệu	38
2.3. Phương pháp phân tích và tổng hợp thông tin.....	38
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	39
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ TÀI CHÍNH Ở BỆNH VIỆN XÂY DỰNG VIỆT TRÌ	41
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	41
3.1.1. Khái quát về tình hình kinh tế, xã hội của thành phố Việt Trì tỉnh Phú Thọ.....	41
3.1.2. Tác động của yếu tố môi trường và quá trình đô thị hóa đến sức khỏe nhân dân tỉnh Phú Thọ.....	43
3.1.3. Giới thiệu khái quát về Bệnh viện xây dựng Việt Trì.....	44
3.2. Thực trạng công tác quản lý tài chính ở bệnh viện xây dựng Việt Trì....	46
3.2.1. Tình hình thực hiện các khâu quản lý tài chính tại bệnh viện Xây dựng Việt Trì	46
3.2.2. Những thành tựu chủ yếu về quản lý tài chính của bệnh viện Xây dựng Việt Trì.....	58
3.2.3. Những hạn chế chủ yếu và nguyên nhân hạn chế của công tác quản lý tài chính Bệnh viện Xây dựng Việt Trì	63
Chương 4: PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ TÀI CHÍNH Ở BỆNH VIỆN XÂY DỰNG VIỆT TRÌ NHỮNG NĂM TỚI	72
4.1. Bối cảnh phát triển và những yêu cầu hoàn thiện quản lý tài chính ở Bệnh viện Xây dựng Việt Trì những năm tới.....	72
4.1.1. Bối cảnh kinh tế xã hội những năm tới.....	72

4.1.2. Nhu cầu chăm sóc sức khỏe nhân dân tỉnh Phú Thọ đến năm 2015.....	73
4.2. Phương hướng hoàn thiện công tác quản lý tài chính ở Bệnh viện Xây dựng Việt Trì những năm tới	74
4.3. Một số giải pháp chủ yếu hoàn thiện công tác quản lý tài chính bệnh viện những năm tới	78
4.3.1. Hoàn thiện hệ thống luật pháp tạo môi trường pháp lý cho quản lý nhà nước đối với Bệnh viện.....	78
4.3.2. Hoàn thiện công tác kế hoạch, tạo nguồn để tăng nguồn thu	79
4.3.3. Xây dựng hệ thống định mức, tiêu chuẩn chế độ chi tiêu nội bộ hợp lý	80
4.3.4. Tăng cường năng lực tổ chức bộ máy quản lý và kiểm tra, giám sát hoạt động đối với Bệnh viện Xây dựng Việt Trì	83
4.3.5. Tăng cường xây dựng cơ sở vật chất, ứng dụng các tiến bộ kỹ thuật vào quản lý bệnh viện nói chung, quản lý tài chính nói riêng.....	86
4.4. Một số kiến nghị	87
4.4.1. Với nhà nước và Bộ Y tế	87
4.4.2. Với Bộ Xây dựng và Sở Y tế tỉnh Phú Thọ.....	89
KẾT LUẬN	90
TÀI LIỆU THAM KHẢO	92

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa
1	BHXH	Bảo hiểm xã hội
2	BHYT	Bảo hiểm y tế
3	BNV	Bộ nội vụ
4	BXD	Bộ xây dựng
5	BYT	Bộ y tế
6	CBCC	Cán bộ công chức
7	CP	Chính phủ
8	DVYT	Dịch vụ y tế
9	KCB	Khám chữa bệnh
10	NĐ	Nghị định
11	NSNN	Ngân sách nhà nước
12	QĐ	Quyết định
13	TCCB	Tổ chức cán bộ
14	TTB	Trang thiết bị
15	TTLB	Thông tư liên bộ
16	XHH	Xã hội hóa

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Dự toán đầu tư kinh phí (thu) của bệnh viện Xây dựng Việt Trì năm 2009-2012	47
Bảng 3.2: Dự toán sử dụng kinh phí cho hoạt động của Bệnh viện Xây dựng Việt Trì năm 2009-2012	48
Bảng 3.3: Tổng hợp tình hình đầu tư kinh phí (thu) của bệnh viện Xây dựng Việt Trì năm 2009-2012	49
Bảng 3.4: Tổng hợp thu sự nghiệp và hoạt động của Bệnh viện Xây dựng Việt Trì 2009 - 2012	50
Bảng 3.5: Các nguồn kinh phí sử dụng của bệnh viện Xây dựng Việt Trì những năm 2009 - 2012	51
Bảng 3.6: Tình hình sử dụng kinh phí cho hoạt động của Bệnh viện Xây dựng Việt Trì những năm 2009-2012	54
Bảng 3.7: Số dư cuối kỳ các Quỹ của bệnh viện Xây dựng Việt Trì.....	55
Bảng 3.8: Tình hình biến đổi giá trị máy móc thiết bị Bệnh viện Xây dựng Việt Trì 2010-2012	56
Bảng 3.9: Đội ngũ cán bộ và tiền lương bình quân của Bệnh viện Xây dựng Việt Trì năm 2009 - 2012	61
Bảng 3.10: Chi đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ của Bệnh viện Xây dựng Việt Trì năm 2009-2012	65
Bảng 4.1: Dự báo nguồn thu của bệnh viện những năm 2013-2015	76
Bảng 4.2: Đề xuất điều chỉnh một số định mức bệnh viện hiện nay	81

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của vấn đề nghiên cứu

Vào những năm cuối thập kỷ 80 (thế kỷ XX), các cơ sở khám bệnh (KCB) phải đối mặt với rất nhiều khó khăn thử thách. Trong khi cơ chế quản lý hành chính quan liêu bao cấp cũ cần xoá bỏ mà cơ chế mới vẫn chưa được hình thành rõ nét, nguồn tài chính từ ngân sách nhà nước (NSNN) đầu tư cho y tế còn rất hạn hẹp với mức bình quân đạt 1,2 - 1,5 USD /người/ năm, chỉ đáp ứng được trên 50 % nhu cầu chi phí thực tế của ngành y tế khiến cho các cơ sở KCB lâm vào tình trạng thiếu kinh phí một cách trầm trọng. Các bệnh viện từ trung ương đến tuyến tỉnh, tuyến huyện liên tục xuống cấp, đời sống cán bộ nhân viên y tế gặp nhiều khó khăn. Điều đó đã ảnh hưởng rất lớn đến chất lượng KCB và khả năng phục vụ người bệnh của các cơ sở y tế. [10]

Thực hiện chủ trương đổi mới trong lĩnh vực y tế với phương châm: “Nhà nước và nhân dân cùng làm” theo tinh thần Nghị quyết đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI, Chính phủ đã cho phép các cơ sở KCB thực hiện thu một phần viện phí. Giải pháp này đã giúp các bệnh viện khắc phục được một phần về tài chính. Song tình hình tài chính cho các cơ sở y tế vẫn còn gặp khó khăn. Trước tình hình đó, từ năm 1994, Nhà nước ta có chủ trương đổi mới cơ chế quản lý đối với các đơn vị sự nghiệp nói chung, các cơ sở y tế công lập nói riêng, theo hướng tăng quyền tự chủ tài chính cho các bệnh viện.

Sau 16 năm thực hiện các chủ trương tăng quyền tự chủ cho đơn vị sự nghiệp công lập nói chung, các cơ sở y tế nói riêng, hoạt động của các bệnh viện công lập ngày càng đạt được những thành tựu. Tuy nhiên vẫn còn có những khó khăn, hạn chế đòi hỏi phải tiếp tục tháo gỡ.

Là một bệnh viện công, được thành lập từ đầu những năm 1987, Bệnh viện Xây dựng Việt Trì cũng nằm chung trong tình trạng trên. Vì vậy việc nghiên cứu đề tài: “***Hoàn thiện công tác quản lý tài chính ở Bệnh viện Xây dựng Việt Trì***” là vấn đề có ý nghĩa thiết thực về lý luận và thực tiễn.